

Sygn. akt II Ca 359/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski (spr.)
Sędziowie	SSO Arkadiusz Lisiecki SSO Paweł Hochman
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa P. T.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 9 lutego 2015 roku, sygn. akt I C 2096/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim do ponownego rozpoznania pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu za instancję odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 359/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim po rozpoznaniu sprawy z powództwa P. T. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę

- zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda P. T. kwotę 2.786,87 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lutego 2012r. do dnia zapłaty;
- zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda P. T. kwotę 967 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- oddalił wniosek powoda o zasądzenie kosztów procesu w pozostałej części.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

W dniu 19 września 2010r. powód zawarł z pozwaną, za pośrednictwem firmy (...), umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi (...) S.A. w W. ze składką regularną. Powyższa umowa uległa rozwiązaniu w dniu 8 lutego 2012r. wskutek braku opłacania składek przez powoda. Wartość umorzonych jednostek na dzień rozwiązania umowy wynosiła 2.933, 55 zł. Powodowi w związku z rozwiązaniem umowy wypłacono kwotę 146,68 zł. Roczna składka z tytułu umowy ubezpieczenia wynosiła 3.600 zł.

Powód uiścił składkę za pierwszy rok powyższej polisy. Powód nie uiścił składki za drugi rok polisy.

Według ogólnych warunków powyższej umowy ubezpieczenia na życie - stanowiących integralną część umowy ubezpieczenia, w tym tabeli opłat i limitów - opłata za całkowity wykup wartości polisy w drugim roku polisy wynosiła 95 % wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy, (dowód: OWU - 22 - 31, w tym karta 27)

Powód, za pośrednictwem swego pełnomocnika, pismem z dnia 28 kwietnia 2014r. zwrócił się do pozwanego z propozycją ugodowego rozwiązania sporu, podnosząc, że ustalone w treści OWU opłata za wykup polisy jako swoista „opłata likwidacyjna”, „opłata manipulacyjna”, czy też „opłata za wykup polisy” stanowi w istocie nieuzgodnioną indywidualnie z konsumentem - ubezpieczonym opłatę sanacyjną, swoistą karę umowną, oderwaną całkowicie od faktycznych kosztów (wydatków) ewentualnie poniesionych przez ubezpieczyciela w związku z zawartą umową i wartością posiadanych przez ubezpieczonego jednostek uczestnictwa, przenoszącą całkowicie ryzyko skutków rozwiązania umowy na ubezpieczonego, co czyni kwestionowane zapisy OWU niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 3851 kc, uzasadniając żądanie wypłaty wyższej kwoty, tj. owej opłaty za wykup jako świadczenia nienależnego pozwanemu, wymagalnego od dnia następnego po dacie jego pobrania.

W odpowiedzi na powyższe pismo pozwany pismem z dnia odmówił wypłaty jakiegokolwiek dodatkowej kwoty ponad wypłaconą już kwotę 146,68 zł. Przedmiotową umowę ubezpieczenia powód zawarł z pozwanym za pośrednictwem agenta

- firmy (...) podczas zbiorowego spotkania z potencjalnymi zainteresowanymi, podczas którego pracownik firmy ubezpieczeniowej prezentował ofertę. Ostateczne podpisanie umowy odbyło się na spotkaniu w hotelu w Ł. w grupie kilkunastu osób. Podczas tego spotkania były omawiane OWU, które zostały wręczone dopiero wraz z podpisaniem umowy jako załącznik. Podczas prezentacji oferty przedmiotowej umowy ubezpieczenia na poszczególnych spotkaniach przedstawiano jedynie zalety tej oferty, podkreślając że już od pierwszego dnia wpłacony kapitał wypracowuje zyski. Nie przedstawiano opcji ewentualnej rezygnacji czy odstąpienia. Powoda nie informowano o treści warunków ewentualnej rezygnacji. Żadne z postanowień umowy nie były indywidualnie negocjowane. Hasło do strony internetowej ubezpieczyciela powód dostał dopiero po upływie terminu do odstąpienia ewentualnej umowy. Po otrzymaniu klucza i sugestii jak inwestować powód odnotowywał jedynie straty. Zawierając przedmiotową umowę powód nie był uprzedzony o ryzyku ewentualnej straty. Przedstawiając ofertę mówiono, że w najgorszym wypadku może nastąpić okres zastoju bądź niewielki wzrost ale nie straty.

Powyższy stan faktyczny Sąd poczynił na podstawie w istocie bezspornego stanu faktycznego, tj. zgromadzonych w sprawie dokumentów, których wiarygodności i rzetelności strony - reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników - nie kwestionowały oraz wiarygodnych, bowiem spójnych z treścią powołanych dokumentów zeznań powoda, który scharakteryzował okoliczności zawarcia przedmiotowej umowy ubezpieczenia, w tym szczególnie brak indywidualnego negocjowania spornych zapisów, co do wysokości opłat likwidacyjnych, a także pouczenia w zakresie ewentualnego ryzyka związanego z rzezoną umową.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu ubezpieczeń, gdyż - abstrahując od kwestii przydatności takiego dowodu w niniejszej sprawie - pozwany - nota bene reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika - nie wskazał żadnego materiału źródłowego, w oparciu o który ewentualnie

powołany biegły miałby ustalić koszty poniesione przez pozwanego w związku z wygaśnięciem przedmiotowej umowy ubezpieczenia. O ile bowiem zdaniem Sądu nie można wykluczyć, że strona pozwana istotnie jakieś koszty w związku z zawarciem przez powoda przedmiotowej umowy poniosła (na co powoływała się w treści uzasadnienia odpowiedzi na pozew), które mogłyby ewentualnie podlegać stosownej kalkulacji, w tym przy uwzględnieniu tzw. opłat likwidacyjnych, jakimi można zasadnie obarczyć klienta nie wywiązującego się ze swoich obowiązków umownych, czy rezygnującego z ubezpieczenia, niemniej ciężar dowodu w tym zakresie - zgodnie z zasadą jego rozkładu (art. 6 kc) - spoczywał na pozwanym, który w tym zakresie nie powołał żadnych konkretnych kosztów - wydatków, jakie faktycznie poniósł, i jakie miałyby podlegać ewentualnej kalkulacji, będąc jednocześnie wraz z doręczeniem odpisu pozwu pouczone o rygorach dowodowych w procesie (k. 36).

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo w całości jest zasadne.

Istotę sporu w analizowanym przypadku stanowiło zagadnienie dopuszczalności, a w konsekwencji ważności postanowień ogólnych warunków przedmiotowej umowy ubezpieczenia w zakresie tzw. opłat likwidacyjnych na wypadek rezygnacji z umowy przez klienta, która to opłata za całkowity wykup wartości polisy w drugim roku polisy wynosiła 95 % wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy, czym strona pozwana uzasadniała odmowę wypłaty powodowi kwoty wyższej ponad uiszczoną już na jego rzecz kwotę 146,68 zł.

Tymczasem w świetle ugruntowanego orzecznictwa sądów powszechnych, w tym szczególnie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wielokrotnie za niedozwolone postanowienia umowne uznawane były i zakazywane w obrocie z konsumentami zapisy stosowane przez rozmaite towarzystwa ubezpieczeniowe w ramach zawieranych umów ubezpieczenia na życie, w myśl których „Opłata likwidacyjna jest pobierana w wysokości wskazanej w tabeli poniższej:

Rok Polisowy, w którym jest pobierana opłata Wysokość opłaty likwidacyjnej stanowiąca

likwidacyjna od środków wypłacanych z Subkonta procent środków wypłacanych z Subkonta z Składek Regularnych:

1 99%

2 99%

3 80%

4 70%

5 60%

6 50%

7 40%

8 30%

9 20%

10 10%

(wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 7.10. 2011r., XVII Amc 1704/09, MSiG 2013/62/4338, LEX 1312861).

Podobnie w wyroku z dnia 4 czerwca 2012r., XVII Amc 974/11, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone i zakazuje stosowania w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umowy o następującej treści: "W razie odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia Towarzystwo zwraca Ubezpieczającemu Wartość Rachunku

Ubezpieczającego, ustaloną według wyceny Jednostek Uczestnictwa najpóźniej z dziewiątego Dnia Wyceny po dniu zaakceptowania przez Towarzystwo oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia, zwiększoną o pobrane opłaty, wskazane w § 18 ust. 1 pkt 1-6". „Opłata likwidacyjna pobierana z Subkonta Składek regularnych, poprzez umorzenie Jednostek Uczestnictwa, przed Całkowitą Wypłatą, w razie wygaśnięcia Umowy Ubezpieczenia [...] oraz tej części Częściowej Wyплаты z Subkonta Składek Regularnych, która powoduje, że Wartość Subkonta Składek Regularnych staje się niższa od kwoty odpowiadającej Statusowi Polisy Opłaconej przed wskazaną poniżej Rocznicą Polisy, w następującej wysokości:

- do dnia poprzedzającego 1. Rocznicę Polisy -100,0%
- od 2. Rocznicę Polisy do dnia poprzedzającego 3. Rocznicę Polisy - 80,0%
- od 3. Rocznicę Polisy do dnia poprzedzającego 4. Rocznicę Polisy - 70,0%
- od 4. Rocznicę Polisy do dnia poprzedzającego 5. Rocznicę Polisy - 60,0%
- od 5. Rocznicę Polisy do dnia poprzedzającego 6. Rocznicę Polisy - 50,0%
- od 6. Rocznicę Polisy do dnia poprzedzającego 7. Rocznicę Polisy - 40,0%
- od 7. Rocznicę Polisy do dnia poprzedzającego 8. Rocznicę Polisy - 30,0%
- od 8. Rocznicę Polisy do dnia poprzedzającego 9. Rocznicę Polisy - 20,0%
- od 9. Rocznicę Polisy do dnia poprzedzającego 10. Rocznicę Polisy -10,0%
- od 10. Rocznicę Polisy - 0%".

"Opłata likwidacyjna pobierana jest w wysokości wskazanej w tabeli poniżej: Rok polisowy, w którym jest pobierana opłata likwidacyjna od środków wypłacanych z Subkonta Składek Regularnych Wysokość opłaty likwidacyjnej stanowiąca procent środków wypłacanych z Subkonta Składek 1 -100%; 2 - 100%; 3 - 80%; 4 - 70%; 5 - 60%; 6 - 50%; - 7 40%; 8 - 30%; 9 - 20%; 10 - 10% (MSiG 2013/120/8945, LEX1330664).

Tożsame stanowisko, na gruncie w istocie opłat likwidacyjnych ustalanych na podobnym do przyjętego przez pozwanego w analizowanej w niniejszej sprawie poziomie, zajął Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyrok z dnia 28 czerwca 2012r., w sprawie XVII Amc 3669/10, MSiG 2013/218/15817, LEX 1393902 oraz w wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 1 września 2011r., XVII Amc 1941/11, MSiG 2013/232/16934, LEX 1399778).

Mając zatem powyższe na uwadze, a także to, że w myśl wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 czerwca 2012r., w sprawie VI ACa 87/12, wprawdzie klauzule wymienione w przepisie art. 3853 kc nie są per se niedozwolonymi postanowieniami umownymi, stanowią bowiem tzw. listę szarych klauzul, które dopiero po ocenie z zastosowaniem kryteriów przewidzianych w art. 3851 § 1 kc pozwalają na uznanie, czy w przypadku konkretnego wzorca postanowienie to należy zakwalifikować jako klauzulę abuzywną (LEX nr 1220721), uwzględniając okoliczności analizowanego przypadku Sąd Rejonowy, dokonując oceny spornego zapisu przedmiotowej umowy stron, w tym szczególnie stanowiących jej integralną część ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie przewidzianej wysokości w istocie tzw. opłaty likwidacyjnej stwierdził, dzieląc pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 marca 2014r., w sprawie I ACa 1189/13, LEX nr 1454548, że „aby obalić domniemanie, że klauzula umowna zgodna, z którąś z przykładowych klauzul wymienionych w art. 3853 kc nie jest niedozwolonym postanowieniem umownym należy wykazać, że została ona uzgodniona indywidualnie lub, że nie kształtuje praw i obowiązków konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszając ich interesy mimo swego "niedozwolonego" brzmienia, tzn. nie spełnia przesłanek z art. 3851 § 1 kc"

Tymczasem w kontekście analizowanego przypadku pozwany nie tylko nie sprostał temu wyzwaniu, co w istocie nie podjął w tym zakresie żadnej inicjatywy dowodowej, ograniczając się jedynie do prezentacji odmiennego stanowiska, wykazując dopuszczalność uwzględniania pośród kosztów wykupu polisy ewentualnych kosztów poniesionych przez przedsiębiorcę w związku z zawarciem przez klienta przedmiotowej umowy, które mogłyby ewentualnie podlegać stosownej kalkulacji, w tym przy uwzględnieniu tzw. opłat likwidacyjnych - czego Sąd co do zasady nie kwestionuje - niemniej w tym zakresie pozwany nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej, do czego Sąd odniósł się już przy okazji oceny dowodów i uzasadnienia oddalenia wniosku pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego.

Natomiast powód wykazał, że sporne postanowienie nie podlegało indywidualnemu uzgodnieniu - mając w tym miejscu szczególnie na względzie zeznania powoda, który opisał okoliczności zawarcia tej umowy oraz gotowe formularze umów oraz ogólnych warunków tych umów ubezpieczenia, stosowanych przez pozwanego, w tym sporną tabelę opłat i przewidziane w niej wielkości opłaty za całkowity wykup wartości polisy w poszczególnych latach, w całkowitym oderwaniu nawet od ewentualnych faktycznych kosztów, jakie pozwany poniósł w związku z zawarciem tej umowy z powodem.

Przy czym uznania Sądu nie znalazła także argumentacja pozwanego, jakoby spornym postanowieniem były objęte główne świadczenia stron, co wyłączałoby te zapisy spod kontroli art. 385 kc i art. 3851 kpc, gdyż takie stanowisko pozwanego jest sprzeczne z przywołaną powyżej, ugruntowaną linią orzecniczą. Nadto zdaniem Sądu główne świadczenia stron w przypadku komentowanej umowy ubezpieczenia stanowią z jednej strony wysokość składki obciążająca ubezpieczonego, z drugiej zaś strony zakres ubezpieczenia ubezpieczonego realizowany przez pozwanego oraz wysokość ewentualnych świadczeń w związku z poszczególnymi ryzykami, nie zaś ewentualne opłaty w związku z wykupem polisy, czy to w związku z rezygnacją z ubezpieczenia przez klienta, czy też rozwiązaniem tej umowy z inicjatywy ubezpieczyciela, bez względu na przyczyny rozwiązania. Poza tym do przyjętej przez Sąd wykładni pojęcia „głównych świadczeń stron” - naturalnie z uwzględnieniem przedmiotu umowy - na zasadach logicznego rozumowania prowadzi interpretacja treści art. 3853 kc i zawarty w niej katalog niedozwolonych postanowień umownych.

Przenosząc powyższe ustalenia na grunt rozpoznawanej sprawy, na podstawie art. 3851 kc, Sąd doszedł do wniosku, że sporny zapis ogólnych warunków przedmiotowej umowy ubezpieczenia w zakresie tabeli opłat i limitów (k. 27) stosowany przez pozwanego, umożliwiający ustalenia opłaty za wykup polisy w drugim roku polisy na poziomie 95% wartości polisy utworzonej ze składki regularnej należnej w pierwszych pięciu latach polisy, jako nie uzgodniony indywidualnie, kształtujący prawa i obowiązki stron w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszający interesy konsumenta (w oderwaniu od jakichkolwiek realnych kosztów w związku z zawarciem tej umowy obciążających przedsiębiorcę) należało uznać za niewiążący, co w konsekwencji uzasadniało uwzględnienie zgłoszonego roszczenia o zapłatę i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dochodzonej kwoty 2.786,87 złotych jako różnicy wartości umorzonych jednostek na dzień rozwiązania umowy (8 lutego 2012r.), tj. kwoty 2.933,55 złotych oraz wypłaconej powodowi przez pozwanego kwoty 146,68 złotych.

W przedmiocie odsetek Sąd orzekł na podstawie art. 494 kc w zw. z art. 497 i art. 481 § 1 i 2 kc, dzieląc stanowisko powoda, że wobec rozwiązania umowy wzajemnej, strony powinny być zwrócić sobie wszystko, co otrzymały od kontrahenta na mocy tej umowy. W konsekwencji wobec rozwiązania umowy z dniem 8 lutego 2012r. pozwany powinien być zwrócić powodowi dochodzone świadczenie z dniem 9 lutego 2012r., dlatego Sąd zasądził dochodzona kwotę wraz z odsetkami ustawowymi od tego dnia do dnia zapłaty.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc, tj. w myśl zasady finansowej odpowiedzialności stron za wynik procesu, mając na uwadze, że pozwany w całości przegrał spór, co uzasadniało zasądzenie od niego na rzecz powoda tytułem kosztów procesu kwoty 967 złotych, w tym kwoty 600 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego według wskazanej wartości przedmiotu sporu (do 5 tys zł). Natomiast na koszty sądowe złożyła się uiszczona opłata od pozwu 350 i opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany zarzucając mu:

1) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 3851 § 1 i 2 k.c. poprzez jego zastosowanie w mniejszej sprawie na skutek uznania, że roszczenie będące przedmiotem żądania pozwu nie było świadczeniem głównym ;ron, a w konsekwencji przyjęcie iż postanowienia Umowy zawierały postanowienia niedozwolone, wobec uznania, iż postanowienia te me były uzgodnione indywidualnie i kształtowały prawa i obowiązki Powoda w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, co doprowadziło do przyjęcia, iż postanowienia te me wiążą Powoda podczas gdy przedmiotowe postanowienia nie stanowiły niedozwolonych postanowień umownych;

2) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 455 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, iż datą początkową naliczania odsetek była data 9 lutego 2012 roku, określona przez sąd jako data rozwiązania umowy, podczas gdy termin spełnienia świadczenia nie był oznaczony ani nie wynikał z właściwości zobowiązania, a więc ewentualne świadczenie winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania;

3) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 494 k.c. z zw. z art. 497 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c. poprzez ich zastosowanie, podczas gdy w niniejszej sprawie nie doszło do skutecznego odstąpienia od umowy; artykuł 487 k.c. znajduje odesłanie jedynie do art. 496 k.c, który pozostaje bez związku z przedmiotową sprawą; a w konsekwencji nie znajdzie zastosowania art. 481 § 1 i 2 k.c; co miało łącznie wpływ na treść rozstrzygnięcia w sprawie;

4) naruszenie prawa procesowego tj. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, albowiem Sąd wskazał, iż na podstawie art. 3851 k.c. postanowienia umowne związane z obowiązkami stron w przypadku odstąpienia od Umowy nie są wiążące i nie wskazał jednocześnie podstawy prawnej zasądzenia świadczenia, co miało niewątpliwie wpływ na treść rozstrzygnięcia;

5) naruszenie prawa procesowego, tj. art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 § 1 k.p.c. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, iż dowód z opinii biegłego sądowego powołany na okoliczność rodzaju i wysokości kosztów ponoszonych przez Ubezpieczyciela w związku z rozwiązaniem umowy ubezpieczenia, nie jest dowodem istotnym w sprawie a powód nie przedstawił materiału źródłowego, podczas gdy materiał ten ma charakter specjalistyczny i winien być przedstawiony biegłemu po dopuszczeniu tego dowodu, co skutkowało błędnym ustaleniem stanu faktycznego sprawy w zakresie kosztów poniesionych przez Pozwaną;

6) błędne ustalenia stanu faktycznego w zakresie okoliczności zawarcia umowy oraz zasad odstąpienia od niej i obowiązków stron w związku z rozwiązaniem umowy ubezpieczenia, poprzez przyjęcie m.in.: iż powoda nie poinformowano o treści warunków ewentualnej rezygnacji oraz że powód nie był uprzedzony o ryzyku ewentualnej straty podczas gdy powyższe wynikały wprost z treści ogólnych warunków ubezpieczenia, co do których Powód oświadczył, iż zapoznał się z ich postanowieniami, a charakter inwestycyjny ubezpieczenia, obarczony ryzykiem wynikał z treści samego tytułu umowy ubezpieczenia.

Wskazując na powyższe wnosił o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa,

2) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed sądami obu instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Rozważania Sądu, że w realiach rozpoznanej sprawy zachodził przypadek abuzywnej klauzuli umownej są prawidłowe i Sąd Okręgowy je w całości akceptuje.

Na aprobatę zasługują zapatrywania wyrażone w orzeczeniach sądów powszechnych licznie cytowanych w motywach pisemnych zaskarżonego wyroku.

Przyjęta w przedmiotowej umowie ubezpieczenia i w OWU konstrukcja ustalenia kosztów umowy – obciążających pozwaną Towarzystwo – jest nie do zaakceptowania. Jej stosowanie w skrajnych przypadkach – co obrazuje stan

faktyczny niniejszej sprawy - doprowadza do zachwiania równowagi wzajemnie ekwiwalentnych świadczeń. W efekcie prowadzi to do sytuacji, w której przyznane powodowi świadczenie jest rażąco niskie i niweczy równowagę stron oraz należne konsumentowi świadczenie.

Mechanizm ustalenia kosztów manipulacyjnych jest mechanizmem całkowicie oderwanym od umowy, której treść jest jedynie powtórzeniem wzorca umownego. Taka konstrukcja nie poddaje się żadnej merytorycznej i rzeczowej weryfikacji. Prowadzi do rażącego pokrzywdzenia powoda, który w ramach omawianego stosunku prawnego ma niewątpliwie słabszą pozycję.

W realiach niniejszej sprawy treść umowy nie była indywidualnie uzgodniona.

Trafne są ustalenia Sądu, że autorowi pozwu w sposób niedostatecznie wyczerpująco wyjaśniono sformułowanie i znaczenie definicji umownych. Zachowanie agenta ubezpieczeniowego było nakierowane na przedstawienie pozytywnych aspektów umowy ubezpieczenia, pomijając jej skutki ujemne dla ubezpieczonego.

W konsekwencji trafnie Sąd I instancji uznał, że przedmiotowa umowa zawiera klauzulę niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ §1 k.c. Podnieść należy, że powód – konsument nie miał rzeczywistego wpływu na treść umowy i na jej postanowienia kształtujące jego pozycję w razie rozwiązania stosunku ubezpieczeniowego. Zakwestionowane przez Sąd klauzule umowne zostały ukształtowane w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy powoda.

W tej mierze zarzut obrazy zaskarżonym wyrokiem art. 65 k.c. jest całkowicie chybiony.

Powyższe jednak uwagi i rozważania nie przesądzają o trafności zaskarżonego wyroku. Stwierdzenie istnienia klauzuli abuzywniej w niniejszej sprawie nie oznacza, że należy całkowicie pominąć kwestię kosztów gwarantowanej umową ochrony ubezpieczeniowej (por. wyrok SA w Warszawie z 26.06.2012r., VI ACa 87/12, Lex 1220721).

Powód był obowiązany do płacenia składek w zamian za przyznaną mu ochronę ubezpieczeniową. Produkt zaoferowany ubezpieczonemu ma swoisty charakter i nie ma znamion lokaty bankowej. Wcześniejsze rozwiązanie umowy mogło wygenerować po stronie Towarzystwa koszty, których wysokość musi skutkować korektą należnej sumy pieniężnej. Chodzi oczywiście o koszty nieabstrakcyjne – oderwane od konkretnej umowy – lecz koszty rzeczywiste i realne, jakie w niniejszym przypadku zostały wygenerowane. Ich wysokość nie jest znana. Zgłoszony w tej mierze wniosek dowodowy strony pozwanej został po prostu i bezzasadnie oddalony. Zmierzał on do oszacowania kosztów w drodze opinii biegłego ds. rachunkowości.

Oddalenie w/w wniosku dowodowego doprowadziło do braku jakichkolwiek ustaleń w tym zakresie, co w konsekwencji skutkowało nierozpoznaniem istoty sprawy.

W końcowym efekcie czyniło to koniecznym uchylene zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu (art. 386 § 4 kpc).

Na oryginale właściwe podpisy